

Prohlášení sociálních pracovníků, pracovníc a příjemců služeb z Kritické Sociální Akce (KRISA) u příležitosti Evropského akčního dne proti pevnosti Evropa.

Jsme sociální pracovníci a jsme tu proto, že nesouhlasíme s tím, jak společnost přistupuje k řešení migrační krize.

Jsme Kritická sociální akce, skupina, která usiluje o rozšiřování kritické praxe v sociální práci. Jsme sociální pracovníci, pracovníce a příjemci/kyně služeb. Naším cílem je rozšiřovat pohled na příčiny sociálních problémů a hledat souvislosti v systémových, socioekonomických a politických strukturách, které ovlivňují život jedinců i společnosti. Náš pohled na sociální práci a politiku staví na spolupráci, dialogu a odstraňování rozdílů mezi lidmi bez ohledu na jejich sociální status a původ.

Nesouhlasíme se současnou společenskou a politickou odpovědí na tzv. migrační krizi. Vycházíme z mezinárodní definice sociální práce, která podporuje sociální změnu, a staví na principech sociální spravedlnosti, kolektivní zodpovědnosti a respektu k jinakosti. To pro nás znamená, že k lidem na útěku je třeba přistupovat jako k lidem v obtížné životní situaci, snažit se o jejich spokojenost a zachování důstojnosti, ale také usilovat o pojmenování a změnu strukturálních a politických příčin jejich tíživé situace. Stejně tak je pro nás nepřijatelné, aby lidé na útěku byli obviňováni z problémů, které sami nezpůsobili a nenesou za ně individuální zodpovědnost.

Myslíme si, že sociální práce by neměla tvořit rozdíly mezi místními a lidmi, kteří jsou na útěku. Nežijeme už totiž ve světě, ve kterém jsou problémy individualizovány, ohraničeny v prostoru jednoho města nebo státu, ale čelíme problémům globálního charakteru. To pro nás znamená, že migrace lidí je důsledkem ekonomických, sociálních a ekologických nerovností v dnešním světě. Má tedy především politický a strukturální charakter, který je ať už záměrně nebo nezáměrně ignorován.

Označovat lidi na útěku jako viníky těchto globálních změn je stejné jako označovat osoby, které byly znásilněny, za původce svého znásilnění. Extrémně alarmující nám přijde situace rodin a dětí, kterým není poskytována ochrana ani potřebná pomoc. Místo toho jsou umísťováni do detenčních center, která z nich dělají vězně, aniž by spáchali jakýkoliv zločin, a/nebo aniž by byli odsouzeni.

Z pohledu sociální práce nám přijde také nepřijatelné, že represivní přístup k lidem na útěku převažuje nad principy

spolupráce, humanismu, a mezilidské pomoci. Stejně tak se nemůžeme smířit se segregací lidí na základě vyznání, rasy nebo původu, které se dnes běžně odehrává při selektivním přijímání uprchlíků.

V neposlední řadě odmítáme roli sociální práci jako hlídačícího psa „nechtěných“ lidí, na základě společenského strachu, nebo politické objednávky. Demokratický stát a etika sociální práce by naopak měla zajistit bezpečí, inkluzi, a ochranu před fašizujícími a nenávisťnými tendencemi proti lidem, kteří jsou ohroženi. Proto jsme přesvědčeni, že by sociální pracovníci měli/y nejenom pomáhat lidem, kteří to potřebují, ale současně aktivně vystupovat proti této fašizaci společnosti a propagovat solidaritu a vzájemnost mezi lidmi napříč hranicemi států.

Vnímáme jako pokrytecké, že v době, kdy stát implementuje prorodinnou a propopulační sociální politiku, není těmto rodinám a dětem uprchlíků zajištěna dostatečná systémová péče a pomoc, ať už po překročení evropských hranic nebo ještě na jejich strastiplné cestě.

V souladu s britskými kolegy z organizace SWAN (Social Work Action Network) stojíme za tím, že politika EU a jednotlivých států by měla vycházet z přijatých úmluv o lidských právech a konvencí OSN. To v praxi mimo jiné znamená:

1. Trvat na vytvoření bezpečných a legálních cest do Evropy, na kterých nebudou umírat stovky a tisíce lidí ve Středozemním moři.
2. Podporovat politiku znovusjednocení rodin, které byly rozděleny na útěku.
3. Namísto represe podpořit organizace pomáhající uprchlíkům.
4. Nekriminalizovat občany, kteří poskytují pomoc lidem na útěku, včetně transportu.
5. Především zrušit veškerá detenční zařízení.

Na závěr také nesouhlasíme s přesvědčením, že přímá pomoc na hranicích je dostatečným řešením současné situace. Pokud budeme pouze hasit následky krize a zaměřovat se na humanitární pomoc, můžeme se tím dostat do situace chápání sociální práce jako paliativní péče, která rezignovala na řešení strukturálních a politických příčin problémů.

Podporujeme solidaritu bez hranic. Jiná sociální práce je možná!

Kolektiv KRISA